

## **Santiakuja kalta gaune zuñgajienapanaldiamak**

**Meja ai kalta gauwane:** Santiakuki Duwe Jesútshi aldani giemi, Duwe ipanane Jeldusaldéñ zaldakue aksaneka. Aldéñ “naski Duwe Jesúja ají múldigaba guaxal nakaxane nzhakú” guagagábaki, “naski Duwe Jesú axazauñkuge nzhakú” nuxa guaklde (1.1). Duwe shuigueni izhgaldagagáñgaki namak jañguazhé nane (Jñ 7.5). Guatshak Duwe izhgaldagueni akizhañkatshak (1Kt 15.7), namak jañgui, agapa neyapanane. Ekíga na, Duwe ipanane kue aksaneka neklde (Ajsh 12.17; 15.13; 21.18; Ga 1.19; 2.9; Jd 1.1).

**Mekuetshi kalta gauwane:** Jalde kaltaki asaná juldiú Duwe ipanane kue san san kauwiji kagi naldazháldi zhekuekuetshi kagakauwane (1.1).

**Jinak ai kalta gauwane:** Santiakuja jalde kaltaki juldiú sanákue kaiga nuxa Duwe ipanane kue Duwe Jesúja mitsabé izhogakue kajañguxa shi kaxaldiyaldiamak kagakauwane. Atshaga Duwe shalda matshuwi sha kakuí, guiyaba atuñshi guatoguéñ jiaga, abá naldakí Duwe agapa neyalga nogakue shi kaxaldiyaldiamak gauwane.

**Ji, ji shalda guashi jalde kalta gaune:**

1. Kasak misha ji shalda kakbene (1.1)
2. Jibañ tuabinogéñ abá naldakí izhogakue (1.2-18)

3. Jatetshi múldigaba zũñsanegamak izhogakue (1.19-27)
4. Ezuañki akldé, ezuañki aguañ akzé tuasúñze (2.1-13)
5. Jatek alduna ishakue, janshizhe atshakue (2.14-26)
6. Múldigabak me sha katshixa (3.1-12)
7. Jatetshi ishkué nalda na, jisétshi na sha agatsé (3.13-18)
8. “Jate za ni naksanexaldí” izhgakugakue (4.1-17)
9. Kabiakue guiyaba tuaka keshkaldukshane (5.1-6)
10. Akldé sakí izhogakue Jate zũnajañguxa (5.7-20)

## **Santiakuja kalta gaune**

<sup>1</sup> Maiñ Duwe Jesú ipanamine nasaná juldiú 12 ldaxe\* san san mimijí kagi naldazháldi mizhekuek nas Santiakuk<sup>☆</sup> mimezhgajañguge miñmeji kalta miñkuzgauwatokuge. Naski Saldiña netshi Jate, Asukuá nauwijí Sáñkalda Duwe Jesú Zũnekualka na, kaxazauñkuge nzhakú.

*Jibañ tuabinogéñ abá naldakí izhogakue*

<sup>2</sup> Gajakue, sakígaba jibañ tuakue miñgatsegatshak, “ekí jiba tuñkugé shaldaki zeñ ni itshanaldikú” itshanakue miñgatsé.  
<sup>3</sup> Jinake zeñ itshanakue naldakí. Maiñ Jatek

---

\* **1:1** 1.1 Juldiú saná nahauxa 12 ldaxe nekue. ☆ **1:1** 1.1 Mt 13.55; Mlk 6.3; Ajsh 15.13; Ga 1.19

za alduna ishiji izhoxabinuka mimakuaji jibañ mituwéñ zhinik, abá naldakí abeti izhoxa shi mitiyaldixa miñkué nak.✧ 4 Akna jibañ tuabinogéñ abá naldakí abeti izhoxa shitiyal nogakue. Ekí mizhogéñ zhinik na, Jateja sakí naldakuéñ, aldunaldi guildegakue mimajañguaneñka mimawaldeyaldixa. Ekíki janshizhe nalda guildegakue miñgajuezhaksá guane naldaldiamak.

5 Guatshak maiñ ezuake “¿sakíki ishkué izhonaka ne?” jañguatshak akzaldakí naldaldiake, Jateja tuñshaldiamak izhgakshishakue agatsé. Akze, Jateki jiwak zuñzukua naldakí, agatsauxa amak zuñgauneka nak, ezuaja ekí tuñshaldiamak akshishaldiake amak tuñshaldixa.✧ 6 Naldatshak ekí Jatek akshishatshak, alduna ishiji “nagaunexaldixa shakldá” jañgui za akshishakue agatsé. Ne aldunaxa mozhua, mozhua akldeshi akshishasé. Jinake naldakí. Múlkaldaja níbuni azbuamé te nokshagába, ataba ataba uldeyamakbe, aldunaxa mozhua aklddekaki “ezuañgaba nukjañguí” akldegazháka nak.✧ 7 Akna, ekí aklddekaki Jatek ji akshishatshak, “amak naxatshaldixa shakldá” jañguakue agatsaldakí. 8 Akze, eñki azbuamé meja aksaneka izhoxaldixa izhgakugazháldi na, sakígaba atshatshak mozhua, mozhua akldeshi izhuka.

9 Guatshak Duwe ipanane nashi izhukakueki Jateja matshuwi akzé katuñka nakna, zeñ it-

---

✧ 1:3 1.2-3 Alm 5.3-5; 1Pe 1.6-7 ✧ 1:5 1.5 1R 3.7-12; Pr 1.1-9.18; St 3.13-17 ✧ 1:6 1.5-6 Mlk 11.24; Jñ 16.23-24

shani sekuazhikshakue kagatsé.✧ 10 Ekí ne, Duwe ipanane kabiakue zunake Jateja kabia aldé kagatuagábaki, aguáñ kakzukuxa shalda zeñ itshani sekuazhikshakue kagatsé.† Jinake naldakí. Kaljumshiki zúxaita me guamakbeñga na, kabiakueki egaba zúxaita me gualdixa nak. 11 Akze, niuwi nañkaldinik tatshui zukuatshake, kaljumshi jiyabulduñgui nuk aktiñguatshak, janshi agatsaldaksá guxa. Ekibeñga na, kabiaki kasa izhgauwatoxaldiéñ shuigatshak, ají numaki abá me gualdixa nakldá.✧

12 Mieldeki jibañ tuatoxaldiéñ abá naldakí, abeti izhoxaldiák, Jateja zeñ jañguxa. Akze, mieldeki Jate za alduna ishál nuka akuajatshak jibañ tuwak agubiyane shalda na, Jateja aldéñ izhgajañgui izhukakueki jékaldaxa izhoshiñga kezokshaldixa kakbenamak izhokshaldixaga‡ nakldá.

13 Mitsake ezua sha atshindana akzegatshak, “Jatega sha atshindana nakzukuaté tiuwi” guagakue agatsaldakí. Jinake naldakí. Saldiñga netshi Jateki ni meja, ni jiyája sha atshindana akzukuazháka. Ekíga na jiak, aldéñ zhinik ni ezua sha atshindana akzukuazhé giemi nakldá. 14 Ekí ne, kágubaki sha atshindana akzegéñ zhinik na, ezuañki amak sha atshaldixa

---

✧ **1:9** 1.9 Jer 9.23-24 † **1:10** 1.10 Ekí jiaga naldaka: “Kabiakueki Duwe iyapanaldiamak axaldáñga aguáñ zhikzukuakue kagatsé shalda zeñ itshani sekuazhikshakue.” Azhi “kabiakueki Jateja zunatualdiéñ ldiuwañ aguáñ kakzukualdixa shalda zeñ itshani sekuazhikshakue.” ✧ **1:11** 1.10-11 Is 40.6-7 ‡ **1:12** 1.12 1Kt 9.25; 2Tm 4.8; Aux 2.10. Aiki ubiyane awatualdiamak sáñkaldak izhalshuxa agaxeka janañga naldaldixa.

ajañgushixa. <sup>15</sup> Gualdinik sha atshindana akzegéñ zhinik na, ejañga amak sha atshishixa. Gualdinik amak sha atshéñ zhinik na, ejañga sha atshál za izhokshapanka. Gualdinik amak sha atshalga za izhoxaldiák, ejañga aldunaxa shuane za izhokshataná.

<sup>16</sup> Gaja mimezhgajañgugekuañ, naldagálde miñgabeyatshak, namak ne jañguabináldi.

<sup>17</sup> Nauwijate jékaldaxa izhukaki janshizhe za zũñkatshixa. Akze, saldiñga janshizhe agat-sahauxabe zũñgekaki aldéñ zhinik za na zũñkatshiji, zũñgeka. Aldéñga na alnobaxa zutú guxakue na nahauxa gauwane. Ai stuñkakueki alnobaxa neyatogéñ ayushi na zhuajanañgaba stuazhé ne, Jate zũnake janshizhe za naldiñga ni mitsák jiaga ayushazhé nakldá.✧ <sup>18</sup> Ekí izhogakna ají múldigaba namaklde nukshi, kipanéñ zhinik na abisajañ zũnakukshaldiamak zũnezhgakuxane. Ekíki saldiñga gauwanauxa ne, kasak nasũñ na zũñgatsauxa aldéñ akeñkalde ají giemikue izhogakualdiamak.✧

*Jatetshi múldigaba zũñsanegamak izhogakue*

<sup>19</sup> Gaja mimezhgajañgugekuañ ekí muldetua agajañguakue. Namakldeki zũñgatsauxa nukandana za zũñzegakue. Ekí ne, nasũñgaba jañguáñkalde zũnake axañga guagakue zũñgatsaldakí. Ekibeñga na, axañga zũnzauldakue zũñgatsaldakí. <sup>20</sup> Jinake naldakí. Káguba itsauldi izhogéñ zhinik na, Jateja jian izhoxa jañguamak izhoxa

✧ **1:17** 1.17 Nm 23.19; Mal 3.6 ✧ **1:18** 1.18 1Pe 1.23; Aux 14.4

gaunegazháka nak. <sup>21</sup> Ekí nakna saldińga sha mijańguauxa, nusagatse, kutám miyatshauxa majińga mimajaldí. Maiń axaldáńgabaga aguáń zhikzukui, Jateja ají múldigaba mińwashekuane mińsanegaka jańgui mipanaldí. Akze, ají múldigabak zhinik na mimekualdaka nakldá.

<sup>22</sup> Guatshak Jateja ají múldigabak atshakue mińmeńkáki egaba nukshi za zhekualdagábaki, amak axatshiji mizhekualdaldí. Azhi nukshi za mizhekualdaldiák, axaldáńga naldagálde nuxa namak ne miyajańgushaldixa. <sup>23</sup> Mieldeki

ají múldigaba nukshi za, amak axatshakí izhoxaldiák, ekí jana ne: Ezuaja waxak espejuk atualdinik <sup>24</sup> jia, zhikbategatshaga aldéńga sakí agatsé atune zhikjuizha guxa jana izhuka.

<sup>25</sup> Ekí ne, mieldeki Jateja ají múldigabak guiyaba zűńgenega, sakí guaká agatsauxa tuwí, ai za agajańguá noshi, sakí aksaneká akjuizha naldakí, amak axatshiji izhoxaldiák, eńki saldińga atshauxa Jateja zeń jańgualdixa. Akze, ai guiyabaki auxaga janshizhegaba za nahéń zhinik na, sha atshindana zűńzekák zűnebesanshi, aldéń akldunamak izhoxa zűńgauneka nakldá.✧

<sup>26</sup> Mieldeki Jatek akldunamak izhuka itshanatshak, múldigaba zukuaká muldetua numañ izhgateuagábaki sha nexalga noxaldiák, aldéńga naldagálde nuxa namak ne ajańgushixa. Eńki axesé nuxa Jatek akldunamak izhuka ne itshanka. <sup>27</sup> Ekí ne, Saldińga netshi Jate Nauwijateki ijuezha naldakí, akldunamake ekí izhogakue zűnajańguxa: Sukua jate ishuanekue, munzhi asewá ishuanekue na,

---

✧ 1:25 1.25 St 2.12

guiyaba atuwí guatoxaldieñ kagauneshi, numañ katuakue zúnajañguxa. Ekí izhoshi na, “Duwe ipanazhánekue sha ajanashiji aldunaldi nusa ishkazguí ajanashamak, ni mitsák atshazháldiku” itshani, amak atshagába izhogakue zúnajañguxa. Ekí izhogakualdiakna akldunamak kizhuka ne zúnatualdixa nakldá.

## 2

### *Ezuañki akldé, ezuañki aguáñ akzé tuasúñze*

<sup>1</sup> Gajakue, nauwiji Sánkalda Duwe Jesús akaldak akzé najanameña ipanamine nakna, káguba ezuañki akldé akzé, ezuañki aguáñ akzé tuabináldi. <sup>2</sup> Azhi kaiga zagui ishjuizhaldexabinogeñka ezua kabia zhakuá janshagatse ijuakue, káuxaldake niuba ijiukue miñgakjuldunaka. Ekíga na, ezua nashiki zhakuá jizbene ijuakue jiaga miñgakjuldunaka. <sup>3</sup> Ekí miñgakjuldunaldiák, maiñki zhakuá janshagatse ijuakueki muldetua ipani: “Jai akldé akzéñ yaté guwá” akbeminaka. Ne nashi zúnake: “Mañki tuexa akté azhi tueñguiñgaba kagik nauwa yaté makunék” miyakbeyaldiák, <sup>4</sup> sha miñnegaté noshi ezuañki akldé akzé, ezuañki aguáñ akzé katuwi zhinik na, ¿maiñgabaga kezhgajuekui miñguxá jana miyatshixá tuakí shi miná?

<sup>5</sup> Gaja mimezhgajañgugekuañ, ekí minukaldí. Káguba bual nashi jika agajueshkakueki akzaldagálde nuxa atuatshak jiaga, Saldiña netshi Jateja zúnake kezhgakuxane. Akze, ekueki Jatek za alduna ishiji ashekuéñ zhinik na, Jateja zúxaita zeñ zaldaba kageshi, saldiña

izhgajañgui izhukakueki bieni kageshi aldéñ sanegeñka kajuldukshaldixa kakbenamak, eñka kezhokshaldixaga kezhgakuxane. <sup>6</sup> Guatshak maiñ zúnake nashikue aguáñ kezhbashi mual miñguxa. Ne, ¿kabiakue guana akldé miñkiyasalshi mimezhabashi mual za mimakuxa naldazhé shi na? Ekíga na, ¿ekue miñgatsaldi ne mimatuñka nugeñka kamañ naldi mimawaldeyazhé shi na? <sup>7</sup> Ekibeñga guana, Duwe Jesú akaldak akzetshi miné ne, ¿e aguáñ izhbashi, nalda axakuaka naldazhé shi na?

<sup>8</sup> Guatshak Saldiñga netshi Sáñkaldaja jian izhoxa guiyaba akldé akzék ekí niuwi zúñgene: “Maiñ axaldáñ mitsá miyajañguxa nake, kágubakue amaga mizhgajañgualdí” guashi Jatetshi múldigabak sezhekde.✧ Ekí sezhekldamak miyatshaldiakna, jian atshakuamak miyatshaldixa. <sup>9</sup> Ekí ne, ezua za akldé akzé, ezuañki aguáñ akzé tualga minoxaldiák, sha atshijiñga miyatshaldixa. Ekí miyatshaldiakna, Jateja jian izhoxa guiyaba zúñgene axatshazhámine shalda miñgatsaldiñga ne mimatuwi axamindaxaldixa. <sup>10</sup> Jinake naldakí. Mieldeki Jateja jian izhoxa guiyaba zúñgene naki auxa axatshijiñga, ezua me nuxa axatshazhá gualdiák, Jateja axatshakue zúñmenauxa axatshazháne agatsaldi ne tualdixa nak. <sup>11</sup> Akze, Jate, “misewá naldagálde na askuildegasúñze” guakldejañga na jiak, “káguba guaxa guasúñze” jiaga

---

✧ 2:8 2.8 Lv 19.18



guaklde.✧ Akna, mieldeke asewá naldagálde na askuildegakí minaldatshak jiaga axautshi guaxa miyatshaldiák zúnake, Jateja jian izhoxa guiyaba zũñgene axatshazhámínega minaldaldixa nakldá.

<sup>12</sup> Guatshak Jateja guiyaba sha atshakuek zũnebesanshixa zũñgene.\* Eñkáñ zhinik na amak axatsháñkalde azhi axatshazháñkalde ne zũnatualdixa. Ekí miñkualdi na, sakí guagakue, atshakue miñgatsahamak za atshakue miñgatsé. <sup>13</sup> Jinake naldakí. Mieldeki axautshikue guañ jañguazhé naldaldiake, Jateja zũnatualdiéñ zegatshak aldéñ zhinik jiak, guañ jañguakí tualdixa nak. Ne mieldeki axautshikue guañ jañguxa naldaldiák zúnake, Jateja zũnatualdiéñ zegatshak guañ jañgui tualdixa nakldá.

*Jatek alduna ishakue, janshizhe atshakue*

<sup>14</sup> Gajakue, ezuajañki “naski Duwe Jesú alduna ishikuge nakldá” negatshak jiaga, axautshikue janshizhe kaxatshakí naldaldiák, ¿sakí shi ekí neká me axazauwaldixa na? Anuñké alduna ishixa negéñ zhinik nuxa ¿Jateja ikualdaldixa shi mitú? <sup>15</sup> Kaiga zagui, ezua Duwe ipananega zhakuá itshualdiyaka axaldaldakí, kaiga niuwañtshi gakue jiaga agajuezhak nukák <sup>16</sup> ezuak maiñga ekí akbeminaka: “Nauwijateki zeñ majañgui na zhakuá, gakue migajueshká auxaga shi migeshí” makbeyatshak ji agajueshká

---

✧ **2:11** 2.11 Ex 20.13-14; Dt 5.17-18; Mt 5.21-22 \* **2:12** 2.12 St 1.25. Ai guiyabaki Duwe Jesúk zhinik na sha katshixa ilzabiyakue zũñgatsaldaksá guane. Ekíga na, aldéñ akldunamak izhoxa zũñgauneka.

agegakíki, ¿sakí shi ekí nekbalde axazauwaka na? <sup>17</sup> Ekibeñga na, “naski Duwe Jesú za alduna ishikuge nakldakú” negatshak jiaga, niuwabak tuakuéñ axautshikue janshizhe axatshakí izhoxaldiák, Duwe namak alduna ishazhé. Egaba Duwe alduna ishixa nekáki shuane tsaldi axesé nuxa naldaldixa.✧

<sup>18</sup> Ekí guaxaldatshak ezuañañki ekí nakbeyaka: “Keyakualdaldiamak ezuañki Duwe Jesú za alduna ishiji ashekue, ezuañki niuwabak tuakuéñ axautshikue janshizhe kaxatshiji ashekue.” Ekí nakbeyaldiák ekí kakiyonaka: “Mañki axautshikue janshizhe kaxatshakíki, ¿sakí shi Duwe namak alduna mishixa natuñshamildaka na? Ne naski axautshikue janshizhe kaxatshikugéñ zhinik guana, Duwe namak alduna ishikuge matuñshaldikue.” <sup>19</sup> Ekíga na, mañki “Saldiñga netshi Jate ezua me akaldak akzé izhuka shakldá” majañguatshak, aiki janshibé jañguakuamak majañguxa. Naldatshak, jisétshi aldunakueja jiaga ekíga ajañguxa nakna, Jate zhe kakzukui she she she kakzukuxa nakldá.

<sup>20</sup> Mañki ¿muldetua jañguabálde nak shi ekí migajienazháka na? Mieldeki “nas Jate alduna ishikuge nakldakú” negatshak, niuwabak tuakuéñ axautshikue janshizhe axatshakí izhoxaldiák, axesé nuxa Jate alduna ishixa naldaldixa. <sup>21</sup> Akze, nauwibama Abaldahám zunake Jateja asukuá Isák akiyogakue akbeyatshak, amak axatshaldixa janazhiktú guanéñ zhinik na, Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tu guane.✧ <sup>22</sup> Ekí axatshiñañguéñ

✧ **2:17** 2.15-17 1Jñ 3.17 ✧ **2:21** 2.21 Gn 22.1-14; Eb 11.17

zhinik na ekí tunazunaka. Nauwibamaja Jate za alduna ishiñguéñ zhinik na Jateja sakí akbenamak izhoxa agaunék. Jiak ekíga na, axatshakue akbeyamak niuwabak axatshiji izhoguéñ zhinik na, Jateja mitsá aldéñ za alduna ishiji izhoxa guildegakueñka guiyakshá guane. <sup>23</sup> Akna Jatetshi múldigabak sezhekldamak ekí zeklde: “Abaldahámki Saldiñga netshi Jate za namak jañgui, alduna ishiñguéñ zhinik na, sha atshagálde jana, janshizhe tuñka nakldá.”✧ Akna eñki Jate na zhuapebu aldé akuaka nzha.✧

<sup>24</sup> Akze, nauwibamak zhinik na ekí tunazunaka. Jateja káguba egaba aldéñ alduna ishéñ zhinik za sha atshagálde jana, janshizhe tuagábaki, janshizhe atshiji izhogéñ zhinik na sha atshagálde jana, janshizhe tuñka. <sup>25</sup> Amakbé janameñga, munzhi Aldaháp nakua niñka nalgué jiaga, janshizhe atshéñ zhinik na, Jateja sha atshagálde jana, janshizhe tunane. Akze, juldiúkue ziñ me exa zutuál aldakldekue nalgué, aldéñki muldetua kepana, kagisaldi guakuak jiúñgulda awaxañ ga kagaunék kakaxane.✧

<sup>26</sup> Akze, aldunaki abuák zhinik neyatshake, abuáki shuane za abá zauwaksá guxa. Ekibeñga na, mieldeki Jate alduna ishixa negatshak, niuwabak tuakuéñ janshizhe atshakí naldaldiák, shuane tsaldi axesé nuxa alduna ishixa neká naldaldixa nakldá.

### 3

---

✧ **2:23** 2.23 Gn 15.6; Eb 11.8-11,17-19 ✧ **2:23** 2.23 2Cr 20.7; Is 41.8 ✧ **2:25** 2.25 Jos 2.1-21; Eb 11.31

### *Múldigabak me sha katshixa*

<sup>1</sup> Gajakue, maiñ guiyaba shizhixakuegaba matshuwi nekldana miñzegakue miñgatsaldakí. Jinake naldakí. Nasuñ shi kizhixakuañki, Jateja akldunamak zhekuañkalde azhi zhekualdazháñkalde zúnatuatshak, axautshikue guashiñki zhakaldak zũnzuziji zúnatualdixa nak. <sup>2</sup> Akze, jian izhoxa guashiñki, saldiñga nasuñ matshuwi ijulduñga katshixa naldashá. Naldatshak mieldeki zukuagéñ zhinik ijuldunagába, jian ne za zukuaxaldiake, aldunaldi naldakuauxabe nek guane naldaldixa. Ekí izhoshi na aldéñ agatsauxa zhiksanék guashi kama axaldé naldaldixa nakldá.

<sup>3</sup> Guatshak kabayu aksanegakualdiamake shezhaxalda kaxak kagakagatshake saldiñga agatsauxa aksanek kakuxa. <sup>4</sup> Ekibeñga na, balku ateema múlkaldaja kamakualdi axabugatshak jiaga, uldeñkajañki balku mani uldeyaldixa jañguanaldi jika nóñgutsek nuxa na aldi uldeñka. <sup>5</sup> Ekibeñga na, nauwiji abuák zũnkazauñka zũnkaldekuenga na, juañgaldaki nóñgutse nuxa naldatshak, matshuwi sekuazhikshiji mual neka naldashá. Ekí agajañguakue: Guksé shiñgaldá me nenaldixa kalkalda atemaldi akjienatshak nuk yogaka. <sup>6</sup> Gukséja kalkalda nusakuamakbé na, juañgaldak sha kaldegatshak matshuwi nekue kagisalshanazúnaka. Akze, sakí agatsaldi kazukuagatshak me aldunaxa mitsá shane zũnkaldé muetsekuxa. Nauwiji múldigabaga na kajañguauxa, katshauxa nuk zũnzaldakuxa. Akna, kuka zhinik izhogakuauxa zũnzaldakua

guxa. Akze, guksé z̄namakbé jisējaŋga na múldigabak sha neshi z̄nazukuakshal za nuka nakldá.✧

<sup>7</sup> Guatshak kágubajañki béyakze simalduna, kagik neñkakue, jilbeni neñkakue, mataxa neñkakue, níbunik zaldakue jiaga kaksaneshi, mansu guakagaba nak amak guane. <sup>8</sup> Naldatshak ni meja múldigaba juáŋgaldak kazukuaká z̄nake aksanéak azegazháka. Akna, sha nexalga noshi negaksá gualdiamak aksanegazháka. Akze, takbitshi suldimáñja káguba guagamakbé, múldigabak me nuxa axautshikue matshuwi kagisalshaka nakldá.

<sup>9</sup> Guatshak nauwijí juáŋgaldake Saldiñga netshi Jate, nauwijí Sáñkalda akldé akzamakga kakzukuatshak, jiak eñkañga na káguba Jateja ajanamé alduna axaldekshanekue✧ agisaldakue kakuaka. <sup>10</sup> Akze, kaxa ezumé zuñkaldékgga Jate “zeñ nzhakldék” kakbeyatshak, jiak eñkañga “káguba agisa guakuéñ” kakuaka. Gajakuañ, ekíga zukuagakue zuñgatsaldakí giemi nakldá.✧ <sup>11</sup> Azhi ¿ni nañkajeñga ni we akzé nañkatshak, jiak eñga ni kakuakze jiaga nañkaka shi na? <sup>12</sup> Akze gajakue, kaldija kalwé\* mozhua sana eñgaba zheñguazhámakbe na, ezua ni nañkajeñga ni we akzé na, ni kakuakze

---

✧ **3:6** 3.6 Pr 16.27 ✧ **3:9** 3.9 Gn 1.26-27 ✧ **3:10** 3.2-10 Pr 18.21 \* **3:12** 3.12 Galdieguke kaldi, kalwé tuañkálalde eki guaka: Ezua kaldi “higuera” kalwé “aceitunas” zheñguazháka, ezua kaldibuldu “uva” kalwé “higo” zheñguazháka.

na, nañkasháka naldashá.†

*Jatetshi ishkué nalda na, jisétshi na sha agatsé*

<sup>13</sup> Maiñgabaga mieldeke muldetua ishkué naldi, jika matshuwi agajienka itshanaldiák, ake janshizhegaba atshéñ zhinik ekí izhuka awatuñshakue. Akze, namak ishkué izhogéñ zhinik na axaldáñ aguáñ zhikzukupi janshizhe atshiji izhogakue. <sup>14</sup> Ekí ne, maiñ zúxaita axautshi mauldí aguanalga izhoshi na, axaldáñ za miñzé awatuñshindana miñzeshi mizhekualdaldiák, ai shalda sekuazhikshiji “ishkué nzhakú” negakue miñgatsaldakí. Ekí minexaldiák, namakldek zhinik ijuldú guamine naldaldixa. <sup>15</sup> Ekí agatsaldi ishkué naldaga Jate jékaldaxa izhukak zhinik nagazhé. Ne, ai ishkué naldakí káguba kagik zaldakueja janaktunamakga nuxa, Duwe ipanazhánekuetshi, eñki jisétshi naldiñga ishkué nalda nakldá. <sup>16</sup> Akze, mashiki káguba axautshi mauldí aguani izhoshi, axaldáñ za kakzé awatuñshindana kakzeshi ashekualdaldiák, eñkaki jian ajanashagába, saldiñga kutám mual ajanashixakue za matuuldixa nakldá.

<sup>17</sup> Ekí ne, Jate jékaldaxa izhukaja sakí agatsaldi ishkué nalda izhogakue jañguamak káguba izhukakueki ekí aldé: Akldé akzeki aldunaxa janshi agatsekldekue, axautshikue na señgaba zhe noxa za niñkakue, kágubakue juañ zaldaba za axatshixakue. Axautshi nukaxakue,

---

† **3:12** 3.12 Mt 7.16-18. Ekí zuñmeyatsshake juáñgalda ezuamé nekga Jate akldé akzukui mual, jia eñkañga sha neshi mual zukuagakue zuñgatsaldakí guashi.

kagasanegaka ajañguxakue. Kágubakue matshuwi guañ kajañgui, saldiña janshizhegaba za kaxatshixakue. Axautshikue katuakuaxabé za tuñkakue. Kágubakue naldagálde nuxa namak ne kajañgushazhékue.✧ 18 Mieldekueki axautshikue na señgaba zhe nukakueki, axautshikue jiaga señgaba zhe nokshixa. Ekí ashekualdi na, atshakuamak jian ne za ajanashiji ashekualdaldixa nakldá.

## 4

### *“Jate za ni naksanexaldí” izhgakugakue*

<sup>1</sup> ¿Miya zhinik shi maiñgabaga kauzhikshiji, múldigaba zhiksashiji zhekualdaminaka na? Aiki sha atshindana miñzekája jian zhekualdabináldiamak mimijí aldunaldi kau-miñshiji guatuka ¿miñsúñ shi na? <sup>2</sup> Akze, maiñki jigaba zuxaita miñkaldaldakue mijañguamak ipanakí minakna, mielde ai miñgitamakuatuka guaxa gundana miñzeka. Ekíga na, jigabá shalda axautshikue mauldí miyaguanatshak, amak miñnunamak miñkaldaldazháka mituatshakna, maiñgaba kauzhikshiji, múldigaba zhiksashiji mizhekue. Aiki Jatek akshishakí minakna, amak miñkaldaldazhé. <sup>3</sup> Azhi amak miyakshishaldiák jiaga, miñgegakí. Jinake naldakí. Maiñ sha jañguaté noshi miñnunamak nuxa mizhekualdaldiamak miyakshishixá nak.

<sup>4</sup> Maiñki Saldiña netshi Jate za miñkaldé ne, ¿jinak shi axautshi jiaga miñkaldaldakue mijañgú? ¿Azhi ekí miñsúñ shi na? Mieldeki Duwe

✧ 3:17 3.13-17 Pr 1.1-9.18; St 1.5

ipanazhánekue izhogamak izhoxak axabaldexaldiake, Jatek aguldiñka nek gualdixa. Akze, ezua-jañki jai kagik zalda izhoxak za axabaldeshi izhgakuxaldiák, Jatek aguldiñka naldaldixa.✧ <sup>5</sup> Azhi Jateja ají múldigabak ¿axesé nuxa ekí zũñmene shi jañguaminaka na? Jateja alduna zũñgenéñ zhinik na “askimiñgaba nají za naldaldixakue, nas za kaxaldaldi ashekualdaldixa shakldá” zũnajañguiñgaba izhuka.✧ <sup>6</sup> Aldéñ zũxaita zalda éegaba guañ zũnajañgui zũñgauneshi izhogakna, ají múldigabak ekí sezheklde:

“Saldiñga netshi Jateja sekuazhikshiji izhukakueki kagitamakui za izhuka.

Ne, axaldáñgaba aguáñ zhikzukuanekue zũnake éegaba guañ kajañgui, kagauneshi za izhuka nakldá.”✧

<sup>7</sup> Akna, “Saldiñga netshi Jate za ni naksanexaldí” itshani miñgualdí. Ne jisé zũnake miñsanegatshak kama agilshiji, ni nauwa axaldukabináldi. Ekí za miyagitamakualdiakna minakuikshaldixa.✧ <sup>8</sup> Ne Nauwijate zũnake akldé akldéñga axaldeji, miyaxabaldexaldí. Ekí miyatshaldiakna jia, aldéñ zhinik miñkaldashi, mimeshkaakualdixa.✧ Guatshak ¡maiñ sha atshiji mizhekuekue, kutám atsha majiñga majakue!✧ ¡Mozhua mozhua miñneshi, Jate mi-jañgualdixa azhi jañguabináldixa miñnekakue, aldunaldi janshi ishkazguá guwiñ!✧ <sup>9</sup> Maiñ sha atshamine shalda na, guañ miñneshi, itshani,

---

✧ **4:4** 4.4 Is 1.21; Jer 3.6-10,20; Os 2.2; Mt 6.24 ✧ **4:5** 4.5 Ex 20.5; Dt 4.24; Zac 8.2 ✧ **4:6** 4.6 Pr 3.34; Mt 23.12; 1Pe 5.5 ✧ **4:7** 4.7 1Pe 5.8-9 ✧ **4:8** 4.8 Zac 1.2-3; Mal 3.7 ✧ **4:8** 4.8 Sal 24.4; Is 1.15-16 ✧ **4:8** 4.8 St 1.8



zuxaita zalda mimauwaldí. Ne axañki sha atshiji mizhoguén ishimi, zeñ nuxa miñneka ne, kaigaki ai shalda itshani mimauwaldí. <sup>10</sup> Saldiñga netshi Sáñkalda aldéñ nugeñki axaldáñgaba aguáñ miyakizhikzukualdí. Ekí miyatshaldiakna, aldéñga akldé miñzukualdixa nzha.✧

<sup>11</sup> Gajakue, maiñgaba ataba atabañ zhinik, nalda izhguaxalga noxabináldi. Akze, mieldejañki ezua ajanamé Duwe ipanane nalda aguashi, agatsaldi ne axezhaxaldiák, Jateja ajañguakue guiyaba zuñgenega nalda aguashi, amak atshakue agatsaldakí ne guashiñga atshaldixa. Mitsake guiyaba zuñgene amak axatshakue migatsaldakí ne majañgualdiák, ake, Jatek amak axatshagábaki, mañki axautshi agatsaldi ne tumildaka niuwi mixaldé jana matshaldixa. <sup>12</sup> Ekí ne, ezuamé guana, jian izhoxa guiyaba gexa niuwi axaldé naldi na, eja za na kágubaki agatsaldi azhi agatsaldakí ne tuwa niuwi axaldé. Ega guana Saldiñga netshi Jate káguba ikualdaka, azhi guiyaba tu za nogakueñka gagaka jiaga naldashá. Ne ¿saki shi ma niñkauwañki axautshikue kagatsé ne tumildaka majañgú?

*Atshakualdixa shalda sekuazhikshasé*

<sup>13</sup> Kaiga zunake maiñgaba ekí minekakue naldukaté nogwíñ: “Kaiga azhi niuwizhíñki ezua kuíbulduxa neyakualdixa. Eñka ezua kagi kizhoxaldiéñ na jika nabesaji, jabiji me matshuwi kasa izhgauwakualdixa nakldá.” <sup>14</sup> Ekí

✧ **4:10** 4.10 Mt 23.12; 1Pe 5.6

minegatshak, ¿niuwizhíñki sakí zexaldixa azhi mitsá mizhekualdaldixa miñkualdaka shi na? Akze, mauwi duanaldinik jiak, maldéki naldaksánamakbe, maiñ jiaga maldéki izhoxabiñsá guaka naldashá. ✧ <sup>15</sup> Ekí agatsaldi negagábaki, “Jate ekíga najañgui gualdiák, akldé izhoxalga noxaldikueñki ekí, ekí atshaldikue nzha” nuxa negakue zñgatsé. <sup>16</sup> Ne maiñ sekuazhikshiji juizhiñga ji miyatshaldixa janaktumine miñguaka. Ekí agatsaldi sekuazhikshiji nexaki sha atshiji negakue. <sup>17</sup> Akze, mieldeki sakígaba janshizhe atshakue agatsé akualdi nuka jiaga atshakí naldaldiák, sha atshijiñga atshaldixa nakldá.

## 5

### *Kabiakue guiyaba tuaka keshkaldukshane*

<sup>1</sup> ¡Kaigaki maiñ kabiakue\* ekí miñmeyaldikue naldukaté nogwíñ! ¡Jaldáñ mauwiñgaba guapanakue miñgatsé! Jinak naldakí. Guiyaba atemajañ mitualdixa nak. <sup>2</sup> Mimijí numa kabia mimakuanekueki galdú guane jana akzaldaksá guane. Ekibeñga shintúja mimijí zhakuá janshagatseki ga guane. <sup>3</sup> Ekíga na, jika sualdamakbeñga mimijí niuba akzekueki nuk akzaldaksá guane. Mimijí numa akzaldaksá guanekuejañga na, jika mimijí za naldakue jañguamine shalda miñgatsé ne axamindaxaldixa. Ekí axamindagatshakna, gukséja jika yogamak, Jateja guiyaba atemajañ

---

✧ **4:14** 4.13-14 Pr 27.1 \* **5:1** 5.1 Kabia Jateja kajañguamak izhogazhékuek ekí kakkbene.

mimatuñshaldixa. Akze, auxa zexaldá guapanatshak, numa kabia mimakuanekue izhbeshi nuxa mizhekuekue naldashibiná.✧

4 Sakí atshamine jañguakue. Nashi tezhi jiba miñkatshanekue kakzabiyazhá guaminéñ zhinik na, Jateja kagaunexaldiamak axakuañneklde. Ekí axakuañnegatshak Saldiñga netshi Sáñkalda saldiñga aksuikueja kalduká guane nakldók.✧ 5 Ne maiñ míngaki jai kagik mizhogeñgaki zúxaita zalda, ni ji jue miñzék naldakí izhoshi na, miñnunamak za mizhekue. Akze, baka akuaxaldixaki wéñgiekue neshi zaji akldogamakbeñga na, Jateja guiyaba mimatuñshaldixa miñnegakíñga miñnunamak za zhekuamine. 6 Maiñ káguba agatsaldakí nekue jiaga kagatsaldi ne axakezhashi, kakuaxamine. Aikueki ni nauwa kaumiñshiji guakí nogueñ jiaga ekí kakuamine naldashá.

### *Abeti jituál nogakue*

7 Gajakue, maiñ jibañ tuabinogéñ nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú naxaldieñka yo, abá naldakí abetalga mizhekualdaldí. Ekí aga-jañguakue. Tetshi ajáugukuija zulda nixaldinik, janshagatse gakue axaldexaldiamak, abeti jiaktuñka. Axáñ misha zulda tashekualdixa níxalda itsexaldiamak jiaktuatoxaldinik, mokue zulda guiyakshaldixa jiaga níxalda itsexaldiamak abeti jiaktuñka. 8 Ekibeñga na, maiñ nauwiji Sáñkalda Duwe Jesú abá naldakí agapa neji, abetiñga jiaktuál mizhekualdaldí. Akbiñgaki

✧ 5:3 5.2-3 Mt 6.19 ✧ 5:4 5.4 Lv 19.13; Dt 24.14-15

aldéñki nauwa axańga naxaldień ldiuwań zexaldá guapanák. <sup>9</sup> Akze gajakue, Duwe Jesú zuńgatsaldi azhi zuńgatsaldakí ne zunatuńkaki naki, naki nagaté nogakna, maińgabaga ataba atabań zhinik kiejo akualga noxabináldi. Azhi ekí miyakualdiake mińgatsaldi ne axamin-daxaldixa nakldá.

<sup>10</sup> Gajakue, maińki Saldińga netshi Sáńkaldaja ají múldigaba naldińga zuxaitshal gaxananekue kagastú xaldeki amak mizhekualdaldí. Aldéń guagakue kakbeyamak akuagué shalda guiyaba katuńshińgaba guatoguéń abá naldakí abetal za ashekuanane. <sup>11</sup> Akze, Jate shalda guiyaba atuogéń abá naldakí abetal izhukakueki aldéńga zeń kajańguxa zuńkué. Aikuega na, nauwibama Jop guiyaba tuwińgaba izhogatoguéń, abá naldakí Jatek alduna ishalga izhuka shalda, aldiweki Jateja naldińga matshuwi zeń zalda janshizhe axatshanane nukamine.✧ Akze, Saldińga netshi Sáńkaldaki guagasá zalda guań zunajańgui, juań zaldaba zuńkatshixa nakldá.✧

<sup>12</sup> Gajakue, kaiga akldé akzé, ekí mińmeyaldikue: Jigaba ité xaldek “atshaldikuamak ni axeldakú” negasé. Ekíga na, “Saldińga netshi Jateki jékdaldaxa izhuka nahamakga nahéń zhinik, nas namak atshaldikuamak ni axeldakú,” azhi “jejié kagiki na nahéń zhinik, nas namak atshaldikuamak ni axeldakú” negasé. Ne, egaba namak za guashi na, miyatshaldixa nake “atshaldikue nzha,” azhi atshabináldixa nake “atshazháldikue nzha”

✧ 5:11 5.11 Job 1.21-22; 2.10; 42.10-17 ✧ 5:11 5.11 Ex 34.6; Sal 103.8; 111.4

nuxa guagakue.✧ Ekíki Jateja miñgatsaldi ne axamindashi guakuak.

*Jateki amak zũñkatshaldixa jañgui akshishakue*

<sup>13</sup> Gajakue, maiña ezuake jibañ tuabinoxaldiake, Jateja agaunexaldiamak akshishakue. Azhi ezuake zeñ miñzeshi guatoxaldiake, Jate za akldé akzamakga akzukui axazubeyakue.

<sup>14</sup> Maiña ezuake mulbatá miñzeshi guatoxaldiake, Duwe ipanane aksanekakueja Jatek akbeyaldiamak agakuañnegakue. Amak akbeyatogéñ na, nauwijí Sáñkaldaja niuwi kagenamak mulbatá akzeka mantixa nauwa ibeshi iskaitshaldiamak akshishakue.✧ <sup>15</sup> Akze, “Jateja amak iskaitshaldixa shakldá” alduna ishiji akshishaldiák, nauwijí Sáñkaldaja amak iskaitshi, se akzukualdixa. Guatshakna sha atshane naldaldiake axabetaldixa nakldá.

<sup>16</sup> Ekí nakna, ataba atabañ zhinik “sha atshanuge nzha” zhikbeji na jiak, ataba atabañ zhinik Jatek zhikshishi izhikbeji miñgualdí. Ekíki abak, aldunaldi jiaga se miñzukualdiamak. Akze, Jatek akldunamak jian izhukaki agatsauxa Jate agakuañnexaldiák, axaldukshi ají kama zuxaita nek matshuwi amak axatshaldixa nakldá. <sup>17</sup> Amakbeña

na, Eldiya Jatetshi múldigaba naldiña zuxaitshixaki nauwijanameña káguba nuxa nalgué jiaga, Jatek níxalda zegazháldiamak muldetua agatsauxa agakuañneguake, amak maigua kagi mokue muan níxalda zekuazháne.✧

✧ **5:12** 5.12 Mt 5.34-37 ✧ **5:14** 5.14 Mlk 6.13; Lk 10.34 ✧ **5:17** 5.17 1R 17.1; 18.1; Lk 4.25

18 Guñguenik jiak, Jateja níxalda gaxaldiamak agakuañneguake, amak mokue zekuatshak☆ gakué nekldane nakldá.

19 Gajakue, maiñga ezuake Jatetshi jiúñgulda namakldek zhinik ijuldú miñgualdiake, jiak ezuake mokue namakldek mizhañgashaldiamak aksaneshi kualdiksha miñgualdiake, 20 ekí miñkualdakue. Mieldeke ezua ijuldune amak kualdikshá miñgualdiake, eñki aldunaxa shuane jana Jatek agajué za izhogazháldiamak kualdikshaminaka. Ekí mikualdikshatshakna, shane matshuwi atshane Jateja axabetaldixa nakldá.☆

Ekíga shi naldí.

**Jatetshi múldigaba**  
**Kogi: Jatetshi múldigaba New Testament**

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kogi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source  
files dated 29 Jan 2022

7c5b6db6-c9a4-56c8-a822-4345cd7bafc0